

राष्ट्रीय शिक्षा नीति के अनुसार विकल्प आधारित केडिट प्रणाली (CBCS) के अन्तर्गत शास्त्री+आचार्य (पञ्चवर्षीय) पाठ्यक्रम के लिए निर्मित पाठ्यक्रम की रूप रेखा

कक्षा	सत्रार्द्धम्	पत्रकूटाङ्कः	पाठ्यक्रमस्य विवरणम्	क्रेडिट
शास्त्रि- प्रथमवर्षम्	द्वितीयम्	DSCC 3	<p>कवीनां काव्यानां च परम्परा</p> <p>१. महाकवयः तत्कृतयश्च वाल्मीकिः, व्यासः, कालिदासः, अश्वघोषः, भारविः, माघः, भट्टिः, श्रीहर्षः - एतेषां तत्कृतीनाञ्च परिचयः।</p> <p>फलितांशः—आदिमकाव्यधारायाः मध्यमकविपरम्परायाञ्च परिचयावासिः।</p> <p>सङ्गतिः—प्राप्तमहाकाव्यपरिचयानां छात्राणां गद्यकाव्यविषयिणी जिज्ञासा।</p> <p>२. गद्यकवयः तत्कृतयश्च सुवन्धुः, दण्डी, वाणः - तेषां तत्कृतीनाञ्च परिचयः।</p> <p>फलितांशः—प्रमुखानां गद्यकवीनां परिचयावासिः। सङ्गतिः—प्राप्तगद्यपद्यकाव्यपरिचयानां छात्राणां रूपकविषयिणी जिज्ञासा।</p> <p>३. नाट्यकवयः तत्कृतयश्च भासः, कालिदासः, शूद्रकः, भवभूतिः, विशाखदत्तः, बोधायनः, श्रीहर्षः, भट्टनारायणः - तेषां नाट्यकृतयश्च।</p> <p>फलितांशः—प्रमुखानां रूपककाराणां तत्कृतीनाञ्चपरिचयावासिः।</p> <p>सङ्गतिः—प्राप्तप्राचीनकविपरिचयानां छात्राणाम् आधुनिककविविषयिणी जिज्ञासा।</p> <p>४. आधुनिकाः कवयः तत्कृतयश्च भट्टमथुरानाथशास्त्री, पण्डिता क्षमा रावः, बच्चूलालः अवस्थी, वसन्त-न्यम्बकशास्त्री,</p>	1 1 1 1

Liaison ✓ *International* ✓

भट्टमथुरानाथ
बच्चूलाल:

282861.

S.N Acharya

S. N. Acharya

		<p>सत्यव्रतशास्त्री, रेवाप्रसादद्विवेदी, जगन्नाथपाठकः, रमाकान्तशुक्लः, अभिराजराजेन्द्रमिश्रः, राधावल्लभत्रिपाठी- तेषां प्रमुखकृतयश्च ।</p> <p>फलितांशः—आधुनिककवीनां परिचयावासिः तद्वारा काव्यरचनाप्रेरणाप्राप्तिश्च।</p> <p>सहायकग्रन्थाः —</p> <ul style="list-style-type: none"> • संस्कृत साहित्य का इतिहास, आचार्य बलदेव उपाध्याय। • Sanskrit Drama and Dramatist, K. P. Kulkarni. • संस्कृत वाङ्मय का वृहद् इतिहास (सप्तमखण्ड) आचार्य बलदेवउपाध्याय। 	
--	--	--	--

102

25/08/2011
K.P.Kulkarni

Shri Mahant
Kumbha D

J. Mol'

C

S.N Acharya

D. Phale

D. Phale

राष्ट्रीय शिक्षा नीति के अनुसार विकल्प आधारित क्रेडिट प्रणाली (CBCS) के अन्तर्गत
शास्त्री+आचार्य (पञ्चवर्षीय) पाठ्यक्रम के लिए निर्मित पाठ्यक्रम की रूप रेखा

कक्षा	सत्रार्द्धम्	पत्रकूटाङ्कः	पाठ्यक्रमस्य विवरणम्	क्रेडिट
शास्त्री- प्रथमवर्षम्	द्वितीयम्	DSCC 4	<p>काव्यशास्त्रीया आचार्यपरम्परा</p> <p>१. भरतमुनिः, भामहः, दण्डी, उद्घटः, वामनः, रुद्रटः।</p> <p>फलितांशः— प्रमुखानां प्राचीनालङ्कारिकाणां तत्कृतीनाञ्च परिचयावासिः। सङ्गतिः— प्राचीनालङ्कारिकाणां परिचयानन्तरम् उत्तरवर्तिनामालङ्कारिकाणां विषये जिज्ञासा।</p> <p>२. आनन्दवर्धनः, अभिनवगुप्तः, राजशेखरः, मुकुलभट्टः, धनञ्जयः, कुन्तकः, महिमभट्टः, क्षेमेन्द्रः, भोजराजः, मम्पटभट्टः, रुद्यकः।</p> <p>फलितांशः— प्रमुखानां मध्यवर्तिनामालङ्कारिकाणां तत्कृतीनाञ्च परिचयावासिः। सङ्गतिः— मध्यवर्तिनामालङ्कारिकाणां परिचये जाते सति तदुत्तरवर्तिनामालङ्कारिकाणां विषये जिज्ञासा।</p> <p>३. हेमचन्द्रः, जयदेवः, विश्वनाथः, अप्ययदीक्षितः, पण्डितराजः जगन्नाथः, विश्वेश्वरपाण्डेयः।</p> <p>फलितांशः— प्रमुखानां द्वादशशतकोत्तर-वर्तिनामालङ्कारिकाणां तत्कृतीनाञ्च परिचयावासिः। सङ्गतिः— प्रमुखानां द्वादशशतकोत्तर-वर्तिनामालङ्कारिकाणां परिचये जाते सति तदुत्तरवर्तिनां नवीनानामालङ्कारिकाणां विषये जिज्ञासा।</p> <p>४. आधुनिकाः आलङ्कारिकाः ब्रह्मानन्दशर्मा, रेवाप्रसादद्विवेदी, अभिराजराजेन्द्रमिश्रः, राधावल्लभत्रिपाठी,</p>	4 1 1 1

22 अगस्त 2018
 S. N. Acharya
 M. J.
 Dr. K. R. K. G.

हर्षदेवमाधवः, वनमालीविश्वालः

फलितांशः— प्रमुखानां नवीनानामालङ्कारिकाणां
तत्कृतीनाञ्च परिचयावास्तिः।

पाठ्यग्रन्थः - संस्कृतकाव्यशास्त्रेतिहासग्रन्थाः

- काव्यशास्त्र का इतिहास – पी. वी. काणे
- काव्यशास्त्र का इतिहास – सुशील कुमार दे
- संस्कृतवाङ्मय का वृहद् इतिहास (सप्तमखण्ड)
जगन्नाथपाठक।
- संस्कृत काव्यशास्त्र का आलोचनात्मक इतिहास
– आचार्य रेवाप्रसाद द्विवेदी,
कालिदाससंस्थानम्, २८, महामनापुरी,
वाराणसी- २२१००५
- संस्कृत साहित्य का अभिनव इतिहास – आचार्य
राधावल्लभ त्रिपाठी
- समग्र संस्कृत साहित्य का इतिहास – आचार्य
राधावल्लभ त्रिपाठी
- Indian Kavya Literature – A. K.
Warder
- काव्यतत्त्वालोकः – सुज्ञानकुमारमाहान्तिः,
प्रकाशन – राष्ट्रिय संस्कृत विद्यापीठ, तिरुपति।

(A. K. Warder)

S. N. Acharya

2-25-2021

D. K. Acharya

M. D.

S. N. Acharya

D. K. Acharya

राष्ट्रीय शिक्षा नीति के अनुसार विकल्प आधारित क्रेडिट प्रणाली (CBCS) के अन्तर्गत
शास्त्री+आचार्य (पञ्चवर्षीय) पाठ्यक्रम के लिए निर्मित पाठ्यक्रम की रूप रेखा

कक्षा	सत्रार्द्धम्	पत्रकूटाङ्कः	पाठ्यक्रमस्य विवरणम्	क्रेडिट
शास्त्री- प्रथमवर्षम्	द्वितीयम्	DSCC 5	<p>महाकाव्यम् – रघुवंशम् – प्रथमः सर्गः</p> <p>१. महाकाव्यस्य लक्षणं परम्परा च</p> <ul style="list-style-type: none"> • महाकाव्यस्य लक्षणम् • रघुवंशमहाकाव्यस्य परिचयः वैशिष्ट्यं च <p>फलितांशः— महाकाव्यलक्षणज्ञानं महाकाव्यपरम्पराज्ञानं तत्र च रघुवंशस्य महत्वपरिचयावासिः।</p> <p>सङ्गतिः - महाकाव्यपरम्परायां कालिदासीय- रघुवंशे पिपठिषा।</p> <p>२. रघुवंशे प्रथमसर्गस्य आदितः पञ्चत्रिंशत् (१-३५) पद्यानि।</p> <p>फलितांशः - रघुवंश्यानां गुणगणपरिचये तदनुसरणप्रेरणावासिः। तत्र च दिलीपकथोपक्रमे तदुदात्तचरिते जिजासा।</p> <p>सङ्गतिः - राजः दिलीपस्योदात्तचरिते ज्ञाते सति तदुत्तरवर्तिकथांशे जिजासा।</p> <p>३. रघुवंशे प्रथमसर्गस्य षट्त्रिंशत्तमपद्यतः सप्ततितमपद्यं यावत् (३६-७०) पद्यानि।</p> <p>फलितांशः - वसिष्ठाश्रमगमनप्रसङ्गे गुरौ श्रद्धा, पर्यावरणस्वच्छता, आतिथ्यं सन्ततिमहत्वं, मुनीनां तपःप्रभावः इत्यादिविषये उपदेशावासिः।</p> <p>सङ्गतिः - राजः दिलीपस्योदात्तचरिते ज्ञाते सति तदुत्तरवर्तिकथांशे जिजासा।</p> <p>४. रघुवंशे प्रथमसर्गस्य एकसप्ततितमपद्यतः सर्गान्तं यावत् पद्यानि।</p>	4 1 1 1 1 1

(Signature) *Shri Arunachal Prabhakar*
मुख्यमन्त्री *Minister*
S. K. Acharya *C. M.* *Minister*

फलितांशः - राज्ञः कृते पुरोहितस्य मार्गदर्शकत्वं
सिद्धिप्रदत्वञ्च पूज्यपूजाव्यतिक्रमादन्तरायावासिः;
गोसेवयाऽभीष्टसिद्धिः, राज्ञः तपोज्ञुष्ठाननिर्देशः,
आश्रमे नियमितदिनचर्या,
वेदाध्ययनञ्चेत्यादिविषयेषूपदेशावासिः। अलङ्कृतया
सरसया च काव्यशैल्या छान्त्राणां परिचयः।

पाठ्यग्रन्थः -

- रघुवंशमहाकाव्यस्य प्रथमः सर्गः

सहायकग्रन्थः -

- मल्लिनाथीया सङ्खीवनी टीका।
- संस्कृत साहित्य का इतिहास, आचार्य बलदेव
उपाध्याय।

संस्कृतः

Sanskrit

धर्मशास्त्र

C. D. M. S.

M. J.

संस्कृतमिति:

S. N. Acharya

D.